

Arbeidernes faglige landsorganisation

Dagsorden

Kongressen 1907

Dagsorden

samt

indkomne forslag med motiver

331.81(481)1

2.x

Dagsorden

for Arbeidernes faglige landsorganisations kongres
i Kristiania 10.—13. september 1907.

Kongressen aabnes tirsdag 10. september kl. 10 formiddag.

(Lokalet vil senere bli bekjendtgjort.)

1. Kongressens konstituering.
  - a) Mandaternes godkjendelse.
  - b) Vedtagelse af dagsorden og forretningsorden.
  - c) Valg paa kongressens tillidsmænd.
2. Beretning og regnskab.
3. Forslag til nye love.
4. Almindelige principer for tarifoverenskomster.
5. Optagelse af lønsstatistik for alle fag og undersøgelse af priserne paa livsfornødenheder.
6. Bevilgningssager.
7. Ang. ordning af tvistigheder inden fagorganisationerne.
8. Valg.
9. Bestemmelse af tid og sted for næste kongres.

Forslag til kongressen.

Dagsordenens punkt 3. Forslag til nye love.

Som bekjendt besluttede forrige kongres, at der skulde nedsættes en komité til at udarbejde forslag til nye love for landsorganisationen. Komitéen skulde bestaa af 1 medlem fra sekretariatet, 1 fra hvert forbunds hovedstyre og 2 fra de direkte tilsluttede foreninger tilsammen.

Det af komitéen udarbejdede „Udkast til love for landsorganisationen“ er trykt i særskilt hefte omsendt til organisationerne og vil bli omdelt til samtlige kongresdeltagere.

Ianledning det af komitéen udarbejdede lovudkast er der fra en række organisationer indkommet ændringsforslag, som her meddeles:

Til § 1.

Fra Bergens afdeling af Norsk centralforening for bogtrykkere.

Punkt 3, sidste passus, som i forslaget lyder: „samt opljælpe de fag, som staar længst tilbage i lønningsvilkaar“ foreslaaes at lyde: „samt opljælpe lønnings- og arbejdsvilkaarene inden fagene.“

Motiver: Passussen vil neppe kunne opretholdes i praksis i den af komiteen foreslaaede form. At kunne negte de forbund, der staar høist i lønningsvilkaar, understøttelse ved forsøg paa yderligere at forbedre disse, vil vel ikke kunne opretholdes. Det kan meget let tænkes, at en eventuel negtelse vilde ha den følge, at disse forbund trak sig tilbage fra organisationen. Man er enig i, at organisationen i første række skal være et værn for allerede opnaaede fordele, men herfra og til negtelse af understøttelse til de bedst lønnede fag, er dog spranget for stort.

Til § 2.

Fra Norsk arbejdsmandsforbund:

Indledningen til § 2 stryges.

Punkt 3: „Enkelte fagforeninger, der ikke har forbund at tilhøre, kan optages direkte i landsorganisationen. Dog kan som regel ikke mere end en forening i samme specialfag optages.“

Punkt 4: „Medlemmer, der i sine organisationer betaler lavere kontingent end den vanlige, kan betragtes som halvtbetalende, med rettigheder i forhold hertil.“

Punkt 5: „Kontingenten til streikefondet er kr. 7,20 pr. medlem pr. aar for helt- og kr. 3,60 for halvtbetalende“.

Fra Træarbejderforbundet:

Punkt 5: Kontingenten til streikefondet er kr. 8,00 pr. medlem pr. aar for helt- og kr. 5,00 for halvtbetalende“.

Motiver: Komiteen har gaat ud fra en beregning af 48 betalende uger pr. medlem gennemsnitlig, hvorved den tilsvarende kontingent til streikefondet skulde bli 15 øre ugen for heltbetalende og 7,5 øre for halvtbetalende. Dette tror vi ikke holder stik, naar alle fritagne, deriblandt de som er i konflikt, skal regnes med. Sætter vi derimod kr. 8.00 og kr. 5.00, saa vil en ugekontingent af 20 øre for heltbetalende og forholdsvis for halvtbetalende strække til, da dette vil udgjøre for 48 bet. uger kr. 9.60 for helt- og forholdsvis for halvtbetalende for aaret. Lidt har vi da at løbe paa. Kontingenten vil da ogsaa staa i forhold til den understøttelse vi foreslaar under § 9 punkt 4.

Fra Kristiania møbelsnedkerforening:

Punkt 2 foreslaaes at lyde: „Afdelinger, der udtræder af et forbund, kan ikke optages direkte i landsorganisationen. Hvis et fag som helhed eller en særskilt arbejdsgræn som saadan udtræder af et bestaaende forbund og danner et selvstændigt landsforbund, kan dette optages i landsorganisationen. Afdelinger, som paa denne maade overføres fra et forbund til et andet, bibeholder sine erobrede rettigheder i landsorganisationen.“

Til § 3.

Fra Norsk arbejdsmandsforbund:

Punkt 1 foreslaaes at lyde: „I ordinær kontingent indbetaler de tilsluttede organisationer til landsorganisationen 30 øre pr. medlem pr. maaned for sine helt- og 17 øre for sine halvtbetalende medlemmer.“

Fra Træarbejderforbundet:

Punkt 1 foreslaaes at lyde: „I ordinær kontingent indbetaler de tilsluttede organisationer til landsorganisationen 35 øre pr. maaned pr. medlem for sine helt- og 21 øre for sine halvtbetalende medlemmer. Af denne kontingent afsættes 30 øre for helt- og 18 øre for halvtbetalende til streikefondet og henholdsvis 5 og 3 øre til administrationsfondet.“

Motiver: Under komiteens behandling blev det fremholdt, at 15 øre pr. uge pr. heltbetalende skulde klare sig: men det blir 60 øre pr. maaned. Og skal $\frac{2}{3} = 40$ øre deraf gaa til landsorganisationens streikefond, blir bare $\frac{1}{3} = 20$ øre tilbage i forbundets streikefond, og det er forlidet, naar forbundet baade skal skyde til understøttelsen endel ved konflikt og desuden risikere at maatte føre endel af sine konflikter for egen regning, efter komiteens forslag § 8 punkt 3.

Til landsorganisationens administrationskasse foreslaar komiteen 3 øre pr. medlem og maaned, hvilket er lidt mindre end vi har havt før, og dette blir for lidet til alle de opgaver, som efterhaanden vil melde sig som nødvendige. Efter vort forslag (5 øre for helt- og 3 øre for halvtbet.) vil adskillig mere indkomme, da de heltbetalende er de fleste.

Man gjør vistnok regning paa, at landsorganisationen skal vokse og dermed indtægten til administrationen ligesaa. Men i Danmark, hvor landsorganisationens medlemsantal er langt større, foreslog formanden i sekretariatet (forretningsudvalget)

paa sidste generalforsamling en administrationskontingent af 25 ore pr. kvartal for helt- og 12½ ore for halvtbet. Hos os blir det efter komiteens forslag 9 ore pr. kvartal for begge klasser. Dette blir forliden. Man maa ogsaa være forberedt paa, at det ikke gaar an i længden at negte at betale reisepenge (billet) for de repræsentanter, som ikke bor paa kongresstedet (Kristiania), hvis der skal bli retfærdig lighed.

Til § 4.

Fra Bergens afdeling af Norsk centralforening for bogtrykkere:

Punkt 1, 1ste passus, der i forslaget lyder saaledes: „Kongressen, der afholdes hvert andet aar, er den høieste myndighed i landsorganisationens anliggender“, forandres derhen: „Kongressen er den høieste myndighed i landsorganisationens anliggender. Den bestemmer selv stedet og tiden for næste ordinære kongres sammentræde; dog skal der hengaa et tidsrum af mindst 2 aar mellem de ordinære kongressers afholdelse“.

Motiver: Man finder, at der bør arbeides henimod, at der hengaar et længere tidsrum end 2 aar mellem de ordinære kongressers afholdelse. Under hensyn til den udvikling organisationen f. t. undergaar, vil det imidlertid ha sine vanskeligheder at foreslaa et bestemt aaremaal, f. eks. hvert 3., 4. eller 5. aar. Paa den anden side kan det vel ogsaa vise sig nødvendigt, ialfald en tid endnu, at afholde kongres hvert andet aar. Man finder det dog ikke formaalstjenlig at fastslaa dette i lovs form, men vil overlade det til kongressen at bestemme tiden og stedet for næste kongres.

Naar man foreslaar, at kongressen skal bestemme stedet, har dette sin grund i, at man finder det uheldigt at fastslaa i lovs form, at kongresserne skal afholdes i Kristiania. Man kan ikke se bort fra den betydning i agitatorisk henseende afholdelsen af en saadan kongres har for vedk. landsdel.

Punkt 2: Afdelingen slutter sig til alternativ I, dog med den forandring, at der istedetfor valgt „i eller udenfor sin midte“ skal staa valgt „inden sin midte“. Man finder nemlig en større betryggelse i en saadan ordning.

Punkt 10. Mindretallets forslag vedtat. *Punkt 12* udgaar. Se motiverne under punkt 1.

Fra Norsk arbejdsmandsforbund:

Punkt 2: „Ved kongressen repræsenteres de tilsluttede organisationer saaledes:

- a) Forbund har ret til at vælge 1 repræsentant for hvert fyldte 500-tal medlemmer, dog mindst 1.
- b) Hvert forbunds styre har ret til at vælge 1 repræsentant for hvert fyldt 2000-tal, dog mindst 1.
- c) De enkeltvis tilsluttede foreninger har ret til i fællesskab at vælge 1 repræsentant for hvert fyldt 200-tal, dog mindst 1.
- d) Desuden har de enkeltvis tilsluttede foreningers styre tilsammen ret til at vælge 1 repræsentant for hvert fyldt 1000-tal medlemmer, dog mindst 1“.

Punkt 5: 1 maaned ombyttes med 2 maaneder.

Punkt 10. Foreslaaes: 3 revisorer.

Fra Træarbejderforbundet:

Punkt 2. Følgende bestemmelse foreslaaes tilføiet: „I de større arbejdscentrer vælger organisationen der sammen et vist antal repræ-

sentanter. De øvrige repræsentanter vælges ved afstemning af de øvrige afdelinger sammen efter indstilling fra forbundsstyret, som opstiller et tredobbelt antal“.

Motiver: Komiteen har ikke sat nogen regel, hvorefter de repræsentanter, som forbundene vælger, skal vælges. De, som vælges af forbundsstyrene, er det greit nok med: de vælges indirekte. Men skal de øvrige ogsaa vælges indirekte, kanske paa forbundets landsmøde, som kan være holdt et helt aar i forveien? Og da kongressen skal endog give love, som i stor udstrækning gjælder hvert enkelt medlem, synes et indirekte valg at være lidet stemmende med god demokratisk fremgangsmaade. Vi mener derfor, at der i punkt 2 bør indskydes en bestemmelse, som anviser valgmaaden saa direkte, som det efter omstændighederne lader sig gjøre, saa hvert medlem kan faa være med i valget.

Naturligvis kan saadan indstilling, som antydet i vort forslag, foregaa efter endel konference med en flerhed af de paagjældende afdelinger.

Fra Kristiania møbelsnedkerforening:

Punkt 1: „Kongressen afholdes hvert 3. aar“ osv.

Punkt 2: „Til kongressen har enhver af de optagne organisationers enkelte afdelinger ret til at sende 1 repræsentant for hvert 250 medlemmer eller dele deraf, dog ikke over 3 for en enkelt afdeling.

Hvert forbundsstyre har desuden ret til at vælge 1 repræsentant for hvert paabegyndt 3000-tal medlemmer, dog ikke over 5 repræsentanter.“

Punkt 3: „De af forbundsstyrelserne valgte repræsentanter fungerer som hovedstyre til næste kongres. De enkelt staaende foreninger vælger sammen 2 repræsentanter til hovedstyret.

Hovedstyrets medlemmer har ret til at være tilstede paa kongressen, dog uden stemme, forsaavidt de ikke paanyt er valgt som repræsentanter.

Fra Trondhjems møbelsnedkerforening:

Punkt 2: Ved kongressen repræsenteres de tilsluttede organisationer saaledes:

- a) Foreninger og afdelinger har ret til at sende 1 repræsentant for hvert paabegyndt 300-tal medlemmer. Dog ikke over 3 fra en enkelt forening.
- b) I de byer, hvor der findes flere end 10 foreninger (afdelinger) af et og samme forbund, skal disse ikke have ret til at sende mere end 2 repræsentanter fra hver enkelt forening.
- c) Hvert forbundsstyre har ret til at sende 2 repræsentanter.
- d) De til landsorganisationen enkeltvis tilsluttede foreningers styrelser har tilsammen ret til at sende 2 repræsentanter.

Til § 5.

Fra Bergens afdeling af Norsk centralforening for bogtrykkere:

Punkt 2: „Hovedstyret har at kontrollere“ osv., foreslaaes git saadan form: „Hovedstyret, der selv vælger sin ordfører og sekretær, har at kontrollere“ osv.

Punkt 3: „I det aar“, forandres til „de aar“ osv.
„Nyt punkt“ under § 5 tiltrædes under den givne forudsætning.

Til § 6.

Fra Norsk arbejdsmandsforbund:

Punkt 1 foreslaaes at faa følgende slutningstilføielse: „Sekretariatet er kun beslutningsdygtigt forsaavidt mindst 5 er tilstede og beslutningen er enstemmig“.

Fra Bergens afdeling af Norsk centralforening for bogtrykkere:

Punkt 1 foreslaaes git følgende tilføielse: „og disse er enig i de foreliggende sporsmaal“.

Til § 8.

Fra Træarbejderforbundet:

Til *punkt 3* maa vi anmærke, at bestemmelsen om, at en organisation kan fore konflikt for egen regning, uden understøttelse fra landsorganisationen, vil bevirke, at sekretariatet i flere tilfælder kan godkjende konflikt, men negte understøttelse. Hvis saadan negtelse ikke skal kunne bli vilkaarlig, maa der gives en anvisning for sekretariatet at handle efter.

Enten maa dette punkt 3 stryges (hvad 2 medlemmer i komiteen har foreslaact), eller der maa gives i loven en bestemmelse, til eksempel:

„Sekretariatet kan kun negte understøttelse til en af dette godkendt konflikt, naar landsorganisationen ikke paa sædvanlig maade kan skaffe midler til understøttelse.“

Fra Bergens afdeling af Norsk centralforening for bogtrykkere:

Punkt 3. Afdelingen er enig med mindretallet i at foreslaa *punkt 3* sloifet.

Til § 9.

Fra Norsk arbejdsmandsforbund:

Punkt 4 foreslaaes at lyde: „Forsaavidt midlerne strækker til med den ret, lovene gir til at indkalde ekstrakontingent, skal der udbetales i streikeunderstøttelse til de organisationer som er i kamp et ugentlig beløb, der svarer til kr. 1,00 pr. dag for helt- og 50 øre for halvtbetalende berettigede medlemmer — son- og helligdage iberegnet.

Hvad der trænges til understøttelse udover dette, maa vedkommende organisation selv udrede.“

Fra Bergens afdeling af Norsk centralforening for bogtrykkere:

Punkt 4. Som ny passus i punkt 4 foreslaaes: „Organisationerne maa i alle tilfælder selv understøtte lønsbevægelser, der ikke overstiger 2 pct. af medlemsantallet.“

Motiver: Man finder, at landsorganisationens støtte i mindre lokale arbejds konflikter ikke bør paaregnes. Ethvert forbunds egen streikekasse maa kunne bstride de hermed forbundne udgifter.

I anledning den i udkastet opsatte „*Repræsentationstabel*“ er der fra Hvidgarvernes forening indkommet en skrivelse, hvori fremholdes, at Hvidgarverne ikke, som i tabellen anført, kan slaaes sammen med Logarvernes forening, da dette er to forskellige fag.

Dagsordenens punkt 4.

Fra Norsk jern- og metalarbejderforbunds hovedstyre:

„Almindelige principer for tarifoverenskomster“.

Motiver: Som bekendt er der i løbet af de par sidste aar skeet saaatsi en hel omvæltning i arbejdsforholdet, idet princippet faglige tarifoverenskomster er anerkjendt ogsaa af de fleste arbejdskjøbere og deres organisationer. Dette gjælder ogsaa brancher, hvor arbejdskjøberne indtil for kort tid siden ikke vilde høre tale om overenskomster.

Forbundet finder derfor, at der ved denne kongres knnde være opfordring til at søge at fastslaa, hvilke bærende principer saavidt gjørligt burde søges indført i samtlige overenskomster. Man tænker her nærmest paa: Overenskomsternes affattelse og juridiske forbindtlighed, deres varighed, voldgiftsbestemmelser, gjensidighed med arbejdskjøberne om kun at beskæftige organiserede arbejdere, læringskala og læringsforhold under streiker, samt sekretariatets godkendelse af afsluttede overenskomster.

Spørgsmaalet indledes af hr. *M. Ormestad*.

Dagsordenens punkt 5.

Fra Norsk jern- og metalarbejderforbunds hovedstyre:

„Optagelse af lønsstatistik for alle fag og undersøgelse af priserne paa de vigtigste livsfornødenheder ved de forskellige arbejdspladse.“

Motiver: Under de mange og vidtløftige forhandlinger om tarifoverenskomster i de forskellige fag føler man ofte savnet af paalidelige oplysninger om løns- og arbejdsforhold saavel i eget som i andre fag, ligesom ogsaa oplysninger om priser paa livsfornødenheder paa de forskellige pladse i høi grad trænges. Lønskravene motiveres ofte rent skjønsmæssigt og hen i det blaa med, at lønnen er lavere end andre steder og i andre fag, og at det paa det og det sted er dyrere at leve end andre steder. Saadanne argumenter er selvfølgelig udmærkede, men de gjør ingen virkning paa arbejdskjøberne, medmindre man med tal kan dokumentere, at saa er tilfældet.

Man har derfor tænkt, at kongressen bør fatte en beslutning om at paalægge de tilsluttede organisationer at opta periodisk lønsstatistik ordnet fagvis efter bedrifternes art og at meddele sekretariatet resultatet af undersøgelseerne.

Videre at sekretariatet i den udstrækning det er mulig og formaalstjenligt foretar systematiske undersøgelser angaaende detaljpriserne paa enkelte livsfornødheder i de forskjellige byer og andre industricentre og at resultaterne af samtlige undersøgelser i bearbejdet stand udgis som en slags statistisk aarbog eller haandbog til brug særlig for organisationernes tillidsmænd.

Man er naturligvis fuldt klar over vanskelighederne ved at erhverve udtømmende og paalidelige oplysninger i omhandlede materie; men naar det hele planlægges med det for øie ikke at spørge om mere end der med rimelighed kan forlanges besvaret, tror man dog der maa kunne erholdes saa fyldige oplysninger, at et saadant arbejde vil lønne sig.

I spørgsmaalet lønsstatistik vil saaledes de forskjellige fags lønstarifer yde adskillig vejledning, og det turde være formaalstjenligt ogsaa at gjøre et uddrag af de forskjellige overenskomsters vigtigste bestemmelser forøvrigt, f. eks. om arbejdstid, overtid, overtidsbetaling osv.

Med hensyn til priserne paa livsfornødheder saa er selvfølgelig disse ens for alle fags arbejdere, mens de kan være højere eller lavere ved de forskjellige arbejdscentre. Man har derfor tænkt, at sekretariatet enten ved henvendelse til de stedlige fællesorganisationer eller paa anden maade søger at indhente oplysninger ang. enkelte priser, som f. eks. husleje, gennemsnitlige priser paa kjød, melk, eg, ved m. v. for et bestemt tidsrum. Med andre ord, at man indskrænker undersøgelserne til de priser, som af flere grunde erfaringsmæssigt kan svinge efter stederne. Priserne paa kolonial- og manufakturvarer antages nemlig at være nogenlunde ens overalt, og for andre varers vedkommende, som f. eks. fisk, antages det ugjærligt at faa konstateret en bestemt pris, fordi man ingen enhed har at gaa ud fra.

I henhold hertil tillader man sig at foreslaa, at kongressen vedtar en beslutning af væsentlig følgende indhold:

- a) De tilsluttede organisationer paalægges i saa stor udstrækning som muligt at opta periodisk statistik over løns- og arbejdsforhold ordnet fagvis efter de forskjellige brancher og at meddele sekretariatet resultatet af undersøgelserne.
- b) Sekretariatet søger oplysninger om priserne paa de vigtigste livsfornødheder ved de forskjellige arbejdspladse.
- c) De under a og b erholdte oplysninger bearbejdes til en letfattelig haandbog og udgives særlig til brug for organisationernes tillidsmænd. I haandbogen bør ogsaa gives oplysninger om de forskjellige andre bestemmelser i de vigtigste eksisterende tarifoverenskomster.

Haandbogen sælges til produktionspris.

Dagsordenens punkt 6. Bevilgningssager.

Fra Norsk jern- og metalarbejderforbunds hovedstyre:

Forslag om godtgjørelse til sekretariatets medlemmer.

Motiver: Eftersom organisationerne og deres virksomhed vokser, vil arbeidet for sekretariatets medlemmer stadig øges med hyppige og lange møder, der ofte trækker langt udover natten. Hvervet som sekretariatsmedlem bevirker dog ikke bare øget arbejde, men ogsaa direkte udgifter for vedkommende. Man finder det derfor rimeligt, at der ydes dem en godtgjørelse af f. eks. 50 kroner pr. aar som vederlag for ekstraudgifterne. Man er bekjendt med, at saadan ordning praktiseres i flere forbund, ligesom sekretariatsmedlemmerne i Sverige og Danmark har godtgjørelse.

Dagsordenens punkt 7. Ang. ordning af tvistigheder inden organisationerne.

Fra Styret for Norsk malerforbund:

„Er det centralledelsens pligt at værne organisationerne mod sprængningsforsøg fra en udenforstaaende organisations side?“

„Paa hvilken maade bør indre tvistigheder inden organisationen afgjøres?“

„Bør der til afgjørelse af saadanne oprettes voldgiftsdomstole?“

Fra Kristiania afdeling af Norsk malerforbund:

„Kan de regulært organiserede arbejderes organisationsret upaatalt fra organisationens side krænkes, naar krænkelsen kommer fra irregulært organiserede arbejdere sammen med arbejdskjøberne?“

„Kan en udenforstaaende organisation stemple medlemmer af centralorganisationen som blokadebrydere, uden at centralledelsen skrider ind og undersøger berettigelsen af en saadan foranstaltning, men lader saadanne stemplede bli staaende som medlemmer?“